

Suomen Pankki
Snellmanin aukio
PL 160, 00101 Helsinki
Puhelin 010 8311 (keskus)
Puhelin 010 195 701 (viestintä)

www.suomenpankki.fi
www.rahamuseo.fi
www.euro.fi

ISBN 978-952-462-534-0 (painettu)
ISBN 978-952-462-535-7 (verkko)

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Suomen Pankki

Kuva: Timo Porthan.

Pääjohtajan tervehdys

Vakaa rahan arvo ja luotettavasti toimiva rahoitusjärjestelmä ovat tärkeitä asioita meille kaikille. Niistä huolehtiminen on keskuspankkien tehtävänä. Euroalueeseen liittyneet maat ovat yhdistäneet keskuspankkinsa eurojärjestelmäksi, johon Suomen Pankkikin kuuluu. Työskentelemme yhteisvoimin vakaiden rahaolojen puolesta koko euroalueella.

Suomen Pankki on eduskunnan ja siten kaikkien suomalaisten pankki. Siksi toivomme Suomen Pankissa, että kansalaiset tietäisivät mahdollisimman paljon työstämme ja työpaikastamme. Tällä esitteellä haluamme kertoa siitä, mitä Suomen Pankki tekee ja mitkä ovat sen toiminnan päämäärät ja puitteet.

Eero Lintu

Kuva: Peter Mickelsson.

Suomen Pankki ja eurojärjestelmä

Suomen rahayksikkö on euro. Kaikki euron käyttöön ottaneet EU-maat kuuluvat euroalueeseen. Näiden maiden keskuspankit muodostavat yhdessä Euroopan keskuspankin kanssa eurojärjestelmän.

Suomen Pankki, joka on perustettu vuonna 1811, on Suomen kansallinen keskuspankki ja eurojärjestelmän jäsen. Se osallistuu eurojärjestelmän rahapolitiikan valmisteluun ja päätöksentekoon sekä vastaa rahapolitiikan toimeenpanosta Suomessa.

Euroopan keskuspankki johtaa eurojärjestelmän toimintaa. Eurojärjestelmän ylin päättävä elin on EKP:n neuvosto. Suomen Pankin pääjohtaja osallistuu rahapoliittiseen päätöksentekoon EKP:n neuvoston jäsenenä.

Suomen Pankilla on neljä ydintoimintoa: rahapolitiikka ja tutkimus, rahoitusjärjestelmän yleisvalvonta, pankkitoiminta sekä rahahuolto.

EKP:n neuvosto kokoontuu Frankfurtissa.

© Euroopan keskuspankki.

Rahapolitiikalla pyritään hintavakauteen

Rahapolitiikan päätavoitteeksi on EU:n perustamis-sopimuksessa asetettu hintavakauden ylläpitäminen. EKP:n neuvosto on määritellyt tämän tavoitteen tarkoittavan käytännössä, että kuluttajahintojen vuotuisen nousun tulisi olla alle kaksi mutta lähellä kahta prosenttia keskipitkällä aikavälillä. Hintavakaus luo rahatalouden puolesta parhaat edellytykset yleiselle taloudelliselle hyvinvoinnille.

Eurojärjestelmän rahapolitiikan keskeisiä välineitä ovat ohjaukset, joista päättää EKP:n neuvosto. Ohjaukset vaikuttavat markkinakorkoihin ja kokonaistaloudelliseen kehitykseen.

Suomen Pankki arvioi yhteisen rahapolitiikan vaikutuksia Suomen talouteen ja ottaa kantaa kotimaiseen talouspolitiikkaan. Suomen Pankin keskeisiin tehtäviin kuuluu myös Suomen talouden ennusteen laadinta osana euroalueen yhteisiä ennusteita.

Kansainvälisesti korkeatasoinen tutkimus luo perustan Suomen Pankin vaikuttavuudelle eurojärjestelmässä ja tukee rahapolitiikan valmistelua. Tutkimustoiminnan päälinjoja ovat rahapolitiikan mallintaminen ja rahoituspalvelusektorin tulevaisuus. Pankissa toimiva siirtymätalouksien tutkimuslaitos (BOFIT) seuraa Venäjän ja Kiinan talouden kehitystä ja keskittyy näiden ja muiden kehittyvien maiden talouden tutkimukseen.

Kuva: Jaakko Koskentola.

Rahoitusmarkkinoilla tavoitteina vakaus ja tehokkuus

Suomen Pankki edistää rahoitusmarkkinoiden vakautta ja tehokkuutta perusteellisin analyysein sekä ylläpitämällä kriisinhallintavalmiuksia. Kriisinhallintavalmius perustuu ajantasaiseen tietoon pankkijärjestelmän ja rahoitusmarkkinoiden tilasta ja niiden infrastruktuurin toimivuudesta. Pyrkimyksenä on rahoitusmarkkinakriisien ennaltaehkäisy ja mahdollisten kriisien tehokas hallinta. Viranomaisten kansainväliset yhteydet rahoitusvalvonnassa ovat rahoitusmarkkinoiden kansainvälistymisen vuoksi tiiviit.

Suomen Pankki vastaa rahoitusjärjestelmän yleisvalvonnasta. Suomen Pankin yhteydessä toimiva Finanssivalvonta (Fiva) valvoo yksittäisiä toimijoita, kuten pankkeja sekä vakuutus- ja eläkeyhtiöitä.

Suomen Pankki vastaa monien rahoitusalaan ja maksutasetta kuvaavien tilastojen laatimisesta Suomessa. Taloustilastointi palvelee talouspolitiikan, yritysmaailman ja kansalaisten tiedontarvetta ja tukee myös keskuspankin omaa toimintaa rahapolitiikassa ja rahoitusmarkkinoiden vakausanalyysissä.

Kuva: Peter Mickelsson.

Pankkitoiminta huolehtii rahoitusoperaatioista ja sijoituksista

Suomen Pankki on Suomessa toimivien pankkien pankki. Se tarjoaa asiakaspankeilleen muun muassa maksuliikennepalveluja etenkin suurissa, pankkien välisissä ja ulkomaisissa maksuissa. Asiakaspankeille myönnetään tarvittaessa myös maksuvalmiusluottoa hyväksytyjä vakuuksia vastaan. Suomen Pankki toteuttaa rahapolitiikkaa hoitamalla eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot suomalaisiin vastapuoliin eli lähinnä pankkeihin nähden.

Pankkitoimintoihin kuuluu myös Suomen Pankin oman rahoitusvarallisuuden sijoittaminen turvallisesti ja tuottavasti. Suomen valuutta- ja kultavaranto muodostaa rahoitusvarallisuudesta huomattavan osan. Oman varallisuutensa sijoittamisen lisäksi Suomen Pankki sijoittaa myös osaa EKP:n valuuttavarannosta.

Rahahuolto vastaa setelien kunnosta ja aitoudesta

Suomen Pankki vastaa Suomen rahahuollosta ja kehittää sen laatua, tehokkuutta ja turvallisuutta. Pankki laskee liikkeeseen uudet eurosetelit ja -kolikot Suomesa ja huolehtii käteisrahan aitoudesta ja laadusta poistamalla väärennetyt tai rikkinäiset setelit liikkeestä.

Setelien varastoinnissa, lajittelussa ja muussa logistikkassa Suomen Pankki toimii yhteistyössä pankkien ja rahahuoltoon erikoistuneiden yritysten kanssa. Rahahuollon tehtäviä hoidetaan pankin Vantaan, Tampereen, Kuopion ja Oulun aluekonttoreissa.

Kuva: Jussi Aalto.

Kuva: Peter Mickelsson.

Suomen Pankin asema ja organisaatio

Perustuslain mukaan Suomen Pankki toimii eduskunnan takuulla ja hoidossa. Pankin toimintaa valvoo eduskunnan asettama yhdeksänjäseninen pankkivaltuusto.

Pankille kuuluvien tehtävien hoitamisesta vastaa johtokunta. Tasavallan presidentti nimittää pankin pääjohtajan pankkivaltuuston esityksestä. Muut johtokunnan jäsenet nimittää pankkivaltuusto. Pääjohtajan toimikausi on seitsemän vuotta ja johtokunnan jäsenten viisi vuotta.

Pankin yhteydessä mutta päätöksenteossaan itsenäisenä viranomaisena toimii rahoitusmarkkinoita valvova Finanssivalvonta (Fiva).

ENEMMÄN
EUROSTA!
WWW.EURO.FI

Suomen Pankki ja yleisö

Suomen Pankki tiedottaa laajasti sekä omasta toiminnastaan että EKP:n päätöksistä. Se pyrkii myös edistämään tietämystä euroalueen rahapolitiikasta ja rahoitusmarkkinoista. Tärkein viestintäkanava ovat pankin verkkosivut, joista löytyy ajantasaista tietoa koroista, valuuttakursseista ja monista muistakin rahatalouden eri osa-alueista. 15–19-vuotiaille nuorille on oma Enemmän eurosta -verkkosivusto.

Suomen Pankin pääjulkaisu on Euro & talous -lehti. Siinä käsitellään talouden näkymiä ja rahoitusjärjestelmän tilaa. Pankki julkaisee myös englanninkielistä aikakauslehteä, Bank of Finland Bulletin, sekä erilaisia tutkimusjulkaisuja.

Helsingissä sijaitseva Suomen Pankin rahamuseo esittelee rahatalouden historiaa ja nykypäivää sekä havainnollistaa Suomen Pankin nykyistä roolia osana eurojärjestelmää ja EKP:n päätöksentekoa. Rahamuseossa on myös suomalaista setelitaidetta esittelevä kokoelma sekä vaihtuvia näyttelyjä.

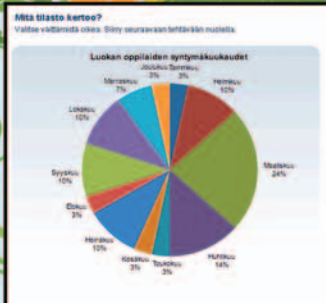
Suomen Pankissa järjestetään tutustumisluentoja pankin toiminnasta ja eurojärjestelmästä erityisesti lukiolaisille ja muille opiskelijaryhmille.

Kinnoistaako raha? Tevelous tulimaan rahataloutta huolesti ja tehokkaasti. Oletko koskaan ajatellut mitä siitä seuraa, jos tavaroiden hinnat jatkuvasti nousevat? Voiko hintojen nousunautim joiakin vaikuttaa? Ja kuka pitää huolen siitä, että hinnat eivät nouse kiihokkaasti?

Ostoväestöä huolestivat Euroopan keskuspankki, Suomen Pankki ja muut keskuspankit korkeasta sääntelystä. Tärkeää kutsutaan rahoittajiksi. Euro 5-sivusto on helppo tapa tutustua rahatalouden kokiin, jotka ovat tärkeät myös omien raha-asioissa kannalta.

Kätes Euroopan keskuspankin hauska infallaista kerton animatio. Testaa sen jälkeen Raha- ja hintatassa, mitä siitä jäi mieleen. Rahapolitiikka-aiheiset tehtävät ja Tietoisia jäsittäneet sinut rahoittajien ja keskuspankin maailman. Niistäkin Rahapolitiikkapelin avulla voit kokeilla kykyäsi keskuspankin pääjohtajana. Tähtivaikutteiset tehtävät perehdyttävät tulokseenhan taitokuvioita. Tehtävät laimosta ja koroista auttavat ymmärtämään, mitä laimaa ottaminen maksaa. Rahapolitiikasta näet, miten rahaa on muutunut 1900-lauda nykyään.

Todellista tietäjiä varten sivustolla on esseekysymyksiä, joi a laatuasi erittävät talousajattajia alennusta.

TALOUSEURTI

Uutiset
Profiili
Tilastot

1811

Keisari Aleksanteri I perustaa Suomen Pankin nimellä ”Waihetus-, Laina- ja Depositioni-Contori Suomen Suuren-Ruhtinanmaasa”.

1840

Raharealisaatio. Suomen Pankin omista, hopealla lunastettavista ruplaseteleistä tulee pääasiallinen maksuväline Suomessa. Tähän asti laajasti käytetty Ruotsin raha lunastetaan pois kierrosta.

1860

Suomi saa oman rahayksikön, markan. Aluksi se määritellään seteliruplan neljäsosaksi.

1865

Rahareformi. Markka sidotaan hopeaan, ja Suomi irtaantuu käytännössä Venäjän rahajärjestelmästä.

1868

Suomen Pankki siirtyy Suomen valtiopäivien alaisuuteen.

1878

Suomi siirtyy kultakantaan. Markan arvo määritellään samaksi kuin Ranskan frangin. Kultakanta kestää ensimmäiseen maailmansotaan asti.

1917

Suomi julistautuu itsenäiseksi ja Suomen Pankista tulee itsenäisen valtion keskuspankki.

1948

Bretton Woods -järjestelmä. Suomi liittyy Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) ja Maailmanpankin jäseneksi. Markka sidotaan kiinteään valuuttakurssi-järjestelmään, jonka perustana on dollarin kulta-arvo.

1963

Rahauudistus. Yksi markka = 100 vanhaa markkaa.

1971

Markan kiinteästä kulta-arvosta valuuttakurssien perustana luovutaan ja markan ulkoista arvoa aletaan ohjata valuuttakoriin perustuvan indeksin avulla.

1986

Ulkomaiset pääomaliikkeet vapautetaan asteittain ja pankkiluottojen keskikorkosäätelystä luovutaan.

1996

Suomi liittyy jäseneksi Euroopan valuuttakurssimekanismiin (ERM).

1999

Euroalue syntyy. Eurosta tulee euroalueen virallinen raha. Suomen Pankista tulee osa eurojärjestelmää.

2002

Euro korvaa markan Suomen käteisrahana.

2011

Suomen Pankki täyttää 200 vuotta.

HISTORIA

